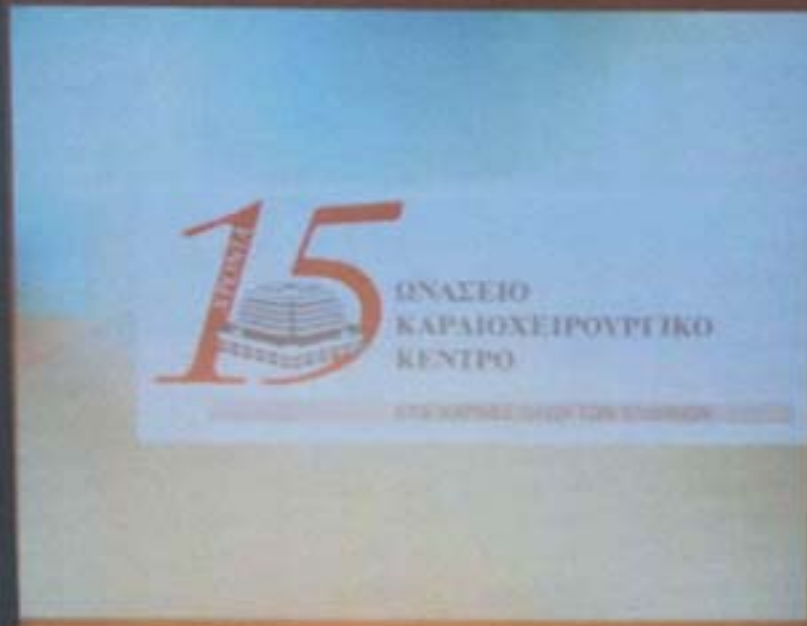

ΤΙΚ ΤΑΚ

ΤΕΥΧΟΣ 34 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΩΝΑΣΕΙΟΥ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

15 Χρόνια - Ελπίδα Ζωής

- Το Ωνάσειο τίμησε την Κύπρο για την προσφορά μοσχευμάτων
- Ένας καρδιολόγος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου
- Καταχώριση ιατρικών δεδομένων καρδιοχειρουργικών τμημάτων

ΤΟ ΩΝΑΣΕΙΟ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΟΣΧΕΥΜΑΤΩΝ

Με πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα ξεκίνησε το 2008 για το Μεταμοσχευτικό Πρόγραμμα του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου. Συγκεκριμένα, το πρώτο εξάμηνο του 2008 στο ΩΚΚ πραγματοποιήθηκαν συνολικά 11 μεταμοσχεύσεις, 9 από τις οποίες αφορούν σε καρδιακά μοσχεύματα και 2 σε πνεύμονες.

Στη θεαματική αυτή αύξηση καθοριστικό ρόλο παίζει η προσφορά μοσχευμάτων από τους Κυπρίους αδερφούς μας. Είναι χαρακτηριστικό ότι 4 μοσχεύματα προήλθαν από την Κύπρο κατά το πρώτο εξάμηνο, από το Παρασκευαϊκό Νοσοκομείο, καθώς και το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Σε αναγνώριση της μεγάλης αυτής προσφοράς, το ΩΚΚ διοργάνωσε στις 17 Ιουλίου 2008 εκδήλωση προς τιμήν του Πρέσβη της Κύπρου στην Αθήνα κ. Γεωργίου Γεωργή, του Διευθυντή του Παρασκευαϊκού Μεταμοσχευτικού Κέντρου Λευκωσίας κ. Γεωργίου Κυριακίδη και του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας που εκπροσωπήθηκε από τον κ. Λάκη Παλάζη, Ιατρό Εντατικολόγο.

Την εκδήλωση άνοιξε ο Διευθυντής του Α' Καρδιοχειρουργικού Τμήματος και Μονάδας Μεταμοσχεύσεων κ. Π. Αθιζιάτος ο οποίος εξέθεσε τα επιτεύγματα του Προγράμματος καθώς και τη στενή συνεργασία με την Κύπρο. Ανάμεσα στους ασθενείς του Προγράμματος Μεταμοσχεύσεων του ΩΚΚ συγκαταλέγονται και επτά Κύπριοι ασθενείς που έχουν σήμερα πολύ καλή ποιότητα ζωής.

Στην εκδήλωση παρέστησαν και απηύθυναν χαιρετισμό ο Πρόεδρος του Συλλόγου Μεταμοσχευμένων "Συνεχίζω" κ. Α. Γιαβιλάκης, ο Πρόεδρος ΔΣ του ΩΚΚ, Καθηγητής κ. Ι. Παπαδημητρίου, ο αντιπρόεδρος του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» κ. Α. Ζαμπέλλας και ο Πρέσβης της Κύπρου κ. Γιώργος Γεωργής. Επίσης παρευρέθηκαν οι ασθενείς που έλαβαν πρόσφατα

Ο Πρέσβης της Κύπρου κ. Γιώργος Γεωργής (μέσο) με τον κ. Απόστολο Ζαμπέλλα, Επίτιμο Αντιπρόεδρο και εκπρόσωπο του Ιδρύματος Ωνάση στο ΔΣ του ΩΚΚ και τον Καθηγητή κ. Ιωάννη Παπαδημητρίου, Πρόεδρο ΔΣ του ΩΚΚ.

μόσχευμα από την Κύπρο, οι ασθενείς Κυπριακής καταγωγής που παρακολουθούνται από το Πρόγραμμα Μεταμοσχεύσεων του Κέντρου, η Μεταμοσχευτική Ομάδα του ΩΚΚ και πολλοί μεταμοσχευμένοι.

Με συγκίνηση γέμισε την ατμόσφαιρα ο κ. Γιαβιλάκης, ο οποίος ευχαρίστησε το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Κέντρου, καθώς και τη Διοίκηση του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» για τις προσπάθειες τους στην ανάπτυξη του προγράμματος Μεταμοσχεύσεων. «Οι ευχαριστίες μου αφορούν και όλους τους υπόλοιπους μεταμοσχευμένους στο Κέντρο, με τους οποίους έχουμε δεθεί σαν αδέρφια. Ο κόσμος πρέπει να κατανοήσει ότι η μεταμόσχευση δεν είναι μια απλή ιατρική πράξη, αλλά μια προσφορά αγάπης και ήθους», κατέληξε ο κ. Γιαβιλάκης.

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος του Κέντρου Καθηγητής κ. Ι. Παπαδημητρίου δήλωσε υπερήφανος για τα επιτεύγματα του προγράμματος μεταμοσχεύσεων και με την σειρά του εξήρε τη συμβολή του Κοινωφελούς Ιδρύματος

Ωνάση, τόσο στη στήριξη του προγράμματος όσο και στην ενίσχυση της λειτουργίας του ΩΚΚ γενικότερα. «Θα ήταν ευτύχημα εάν υπήρχαν και άλλα μεταμοσχευτικά προγράμματα», είπε ο Πρόεδρος του ΩΚΚ, «καθώς πρέπει όλοι να προωθήσουμε την ιδέα δωρεάς οργάνων και μεταμοσχεύσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή, το ΩΚΚ καταβάλλει και θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για τη στήριξη και ενίσχυση των μεταμοσχεύσεων».

Ο Επίτιμος Πρόεδρος του Δ.Σ. του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» κ. Απόστολος Ζαμπέλλας αναφέρθηκε στην πολυσχιδή δραστηριότητα του Ιδρύματος, όπως άλλωστε ήταν και το όραμα του εμπνευστή του, αείμνηστου Αριστοτέλη Ωνάση «Το Ίδρυμα από την πρώτη στιγμή της δημιουργίας του έχει αναπτύξει σημαντική δραστηριότητα σε πολλούς τομείς της κοινωνικής ζωής του τόπου μας, όπως είναι η Παιδεία, οι Τέχνες και ο Πολιτισμός γενικότερα, και βέβαια, η Υγεία, η οποία αποτελεί το υπέρτατο κοινωνικό αγαθό του ανθρώπου. Πιστοί στα όραματά του Αριστοτέλη Ωνάση στηρίζουμε και θα

συνεχίσουμε να στηρίζουμε κάθε προσπάθεια βελτίωσης της ζωής των συνανθρώπων μας».

Κλείνοντας τους χαιρετισμούς, ο Πρόεδρος της Κύπρου κ. Γιώργος Γεωργής ευχαρίστησε τη Διοίκηση του Ιδρύματος και του ΩΚΚ για τη συνεργασία τους και τόνισε ότι οι αδελφικές σχέσεις Ελλάδας και Κύπρου είναι περισσότερο από εμφανείς στην προσπάθεια εξεύρεσης μοσχευμάτων. «Το ΩΚΚ έχει συμβάλει δραστικά στην αποκατάσταση της υγείας πολλών Κυπρίων και πιστεύουμε ότι με την προσφορά μας σε μοσχεύματα βάζουμε και εμείς ένα λιθαράκι στην ανάπτυξη του Προγράμματος Μεταμοσχεύσεων.»

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή τιμητικών πλάκετών στον Πρόεδρο της Κύπρου κ. Γιώργο Γεωργή, στον Διευθυντή του Παρασκευαστικού Μεταμοσχευτικού Κέντρου κ. Γεώργιο Κυριακίδη και τον εκπρόσωπο του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας κ. Λάκης Παλάζης.

Ασθενείς με συστήματα υποστήριξης της καρδιάς με τους κκ Π. Αθιβιάδο, Ατ. Ζαμπέλα, Γ. Γεωργή, Ι. Παπαδημητρίου.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΡΔΙΑΣ

Την επιτυχία του Προγράμματος Μηχανικής Υποστήριξης της Καρδιάς του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου τόνισε ο Καρδιοχειρουργός και Διευθύνων Σύμβουλος της Berlin Heart, Dr. Johannes Mueller, που σε συνεργασία με το μεγάλο πανεπιστημιακό κέντρο του Βερολίνου επινόησαν τις σχετικές αντλίες. Ο Dr. Mueller εξήρε τα αποτελέσματα του Προγράμματος που βασίζονται όχι μόνο στη χειρουργική τεχνική, αλλά και στη στενή μετεγχειρητική παρακολούθηση. «Χάρis σ' αυτήν, τα αποτελέσματα του ΩΚΚ είναι τα καλύτερα στην Ευρώπη», είπε ο Dr. Mueller και εξέφρασε την πεποίθησή του ότι το ΩΚΚ διαθέτει τα εχέγγυα για να γίνει Κέντρο Αναφοράς και Εκπαίδευσης για την Ν. Α. Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.

Η ομάδα των εκπαιδευθέντων με τον Dr. Mueller, τον κ. Π. Αθιβιάδο και την Β. Σίδα, Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

Τα παραπάνω ανέφερε στις 14 Νοεμβρίου 2008 σε εκδήλωση απονομής πτυχίων σε 55 ιατρούς και νοσηλευτές του ΩΚΚ οι οποίοι εκπαιδεύθηκαν στη μηχανική υποστήριξη ώστε να υπάρχει η δυνατότητα άμεσης αντιμετώπισης οποιουδήποτε επειγόντος συμβάματος εντός του Κέντρου.

Η αύξηση δωρεάς οργάνων το 2008 επέτρεψε μέχρι τον Νοέμβριο τη μεταμόσχευση καρδιάς σε 11 ασθενείς που έφεραν σύστημα υποστήριξης της καρδιάς σε σύνολο 16 ασθενών που έλαβαν καρδιακό μόσχευμα.

Από το 2003 έως σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί 45 εμφυτεύσεις σε 42 ασθενείς. Απ' αυτούς 25 έχουν δεχθεί καρδιακό μόσχευμα και οι 23 βρίσκονται στη ζωή. Συνολικά το Πρόγραμμα Μεταμοσχεύσεων του ΩΚΚ έχει πραγματοποιήσει 75 μεταμοσχεύσεις καρδιάς με επιβίωση 67 ασθενών (96% επιβίωση τον πρώτο χρόνο και 75% την 15ετία).

Επιτέλους καταχωρούμε χειρουργικ

Ο κ. Γ. Σταυρίδης με τις κυρίες Χ. Τόγια (αριστερά) και J. Brewer (δεξιά).

Ερωπείται αυτονόητο ότι η σύγχρονη καρδιοχειρουργική δεν μπορεί να ασκείται, αποκομμένη από την δυνατότητα πρόσβασης και συλλογής αξιόπιστων δεδομένων, δίχως τη δυνατότητα λεπτομερούς ανάλυσης της σταθμισμένης θνητότητας και επιπλοκών στα πλαίσια ενός ενδελεχούς, συγκριτικού και κοινοποιημένου ελέγχου του είδους και της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών. Λίγο ενδιαφέρει τους

συναδέλφους, τους ασθενείς, τη διοίκηση και τους χορηγούς μας ένας αδρός δείκτης διεχειρητικής θνητότητας απομυθοποιώντας με αυτό τον τρόπο το γνωστό «η επέμβαση ήταν επιτυχής αλλά ο ασθενής απεβίωσε». Άλλη ματαιόδοξη αυταπάτη που διέπει τη χειρουργική κοινότητα αποτελεί η υποσθένειμη καλή πορεία διαχρονικά του ασθενούς και επομένως θριαμβολογία (ιδιαίτερα για σύμπλοκες ή νεότερες επεμβάσεις) που βασίζεται σε απουσία ενημέρωσης ή άσκησης του θεράποντα εκ μέρους του ασθενούς (no news... good news !!).

Εάν πριν από 150 χρόνια η Florence Nightingale κατέγραφε κατά το εξτήριο των ασθενών, «θάνατος, βελτίωση και μη βελτίωση», η οδρή κατηγοριοποίηση των ημερών μας σε θανόντες ή ζώντες για την περιστασιακή στατιστική μας ανάλυση είναι απλά ανεπαρκής και στερείται ουσίας. Η αποτελεσματικότητα κάθε

επέμβασης από την πλευρά των ασθενών μέσω ερωτηματολογίων που αφορούν, στον μετεγχειρητικό πόνο, στην κινητοποίηση, στο άγχος, στην κατόρθωση, στην ικανότητα επιτέλεσης των καθημερινών δραστηριοτήτων και γενικώς εάν αισθάνονται καλύτερα (και πόσο καλύτερα!) ή χειρότερα σε σχέση με την προεγχειρητική περίοδο, οφείλει να συγκαταλέγεται στο οπλοστάσιο ενός ιδρύματος που φημίζεται για ανοικτές και διαφανείς διεργασίες.

Στο ΩΚΚ επιχειρήθηκαν κατά το παρελθόν πολλαπλές εξεταστικευμένες προσπάθειες καταχώρησης δεδομένων των ασθενών όπως και αντίστοιχες συλλογικές, δίχως να τελεσφορήσουν, είτε επειδή αφορούσαν σε συστήματα που παρέιχαν περιορισμένο εύρος πληροφοριών, είτε λόγω μη καθολικής αποδοχής από τους χρήστες και πλημμελούς αρχειοθέτησης, είτε επειδή δυστυχώς υποεκτιμήθηκε η επιβεβλημένη ανάγκη

α δεδομένα!

πρόσβασης σε αξιόπιστα δεδομένα. Αποτέλεσμα αυτών ήταν η σχεδόν παντελής απουσία εύκολα ικνηλάσιμων, αναλύσιμων και ποιοτικά ελεγμένων ιατρικών δεδομένων καρδιοχειρουργικών πράξεων, επί περίπου 20.000 χειρουργικών περιπτώσεων για την χρονική περίοδο 1993-2006.

Το 2004, έχοντας συνειδηθεί από τα παθήματα του παρελθόντος, τέθηκαν τα θεμέλια μιάς συνεργασίας με αξιόπιστο παροχέα του εξωτερικού, προκειμένου να δομηθεί μια εξειδικευμένη βάση δεδομένων λεπτομερών ιατρικών πληροφοριών για καρδιοχειρουργικά περιστατικά. Η συνεργασία αυτή ως Ελληνική «πρωτιά» διευκόλυνε την συμμετοχή του Κέντρου μας (το μοναδικό από τη χώρα μας) στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Καρδιοχειρουργικών (EACTS). Μετά από σύντομη περίοδο δοκιμών στο Α' Καρδιοχειρουργικό Τμήμα και εξαντλώντας

σχεδόν ολοκληρωτικά το ταμείο δωρεών του Τμήματος μας, αποκτήσαμε το πολυπόθητο λογισμικό και καρπωθήκαμε τα πρώτα ευεργετικά αποτελέσματα από την χρήση του συστήματος, όπως η αυτόματη έκδοση πλήρως ενημερωμένου εγχειριδίου, η παροχή πληροφοριών προς την Επιτροπή Ποιότητας του ΟΚΚ, η καταγραφή των πεπραγμένων του Τμήματος με την επακόλουθη ποικιλότροπη, αυτόματη στατιστική ανάλυση καμπυλών επιβίωσης και επιπλοκών. Στην επιτυχημένη αυτή αρχική εφαρμογή σύντομα δήλωσαν συμμετοχή και τα Β' και Γ' Καρδιοχειρουργικά Τμήματα Ενηλίκων. Το όλο σύστημα μετά και από τη γενναϊόδωρη οικονομική υποστήριξη του Κοινωνικού Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης εδραιώθηκε ως το επίσημο μας λογισμικό. Ο νεοαναδειχθείς θεσμός των διαχειριστών πληροφοριών (data managers), όπως αυτός των νοσηλευτών επικοινωνίας (nurse liaison) στο παρελθόν, συνέβαλε στην απόλυτη επιτυχία του εγχειρήματος.

Αρχικά επιστρατεύθηκε ο συνάδελφος Μ. Καπετανάκης για τον πολυήλοκο αρχικό σχεδιασμό και προσαρμογή του λογισμικού στις ανάγκες του Τμήματος μας, όταν δε εγκαταστάθηκε στην Αγγλία προς εκπαίδευση στην Καρδιοχειρουργική, ανέλαβε η νοσηλεύτρια Joanne Brewer, RN, που συνεχίζει να αποτελεί την ραχοκοκκαλιά της «επιχείρησης» δημιουργώντας νέες εφαρμογές (καταγραφή στοιχείων για ασθενείς με συστήματα υποστήριξης της καρδιάς και FAST TRACK Registry). Η κα Brewer εμπλουτίζει την υπάρχουσα βάση και το σημαντικότερο από όλα, έχει επωμισθεί την ευθύνη της εκπαίδευσης όλων των νεοφωτιστών διαχειριστών αλλά και τον άτυπο προς στιγμή ποιοτικό έλεγχο των καταχωρημένων στοιχείων.

Η συμμετοχή της νοσηλεύτριας Μ. Σαββαπούλου του Β' Καρδιοχειρουργικού Τμήματος ανέβασε θεαματικά τον αριθμό των εισαγομένων πληροφοριών όχι μόνον των τρεχόντων περιστα-

τικών αλλά και των παρελθόντων ετών (σε ξεχωριστό μητρώο RetroB-). Ο νοσηλεύτης Φ. Χαραλαμπίδης έχει εξορυστεί στα ιατρικά αρχεία που διατηρούνται εκτός ΟΚΚ προκειμένου να κερδίσει το στοιχείο της επιτυχούς καταχώρησης των δεδομένων του Α' Καρδιοχειρουργικού Τμήματος για την περίοδο 1994-2003 στο Retro-A (του έχει δοθεί προθεσμία 2 ετών!). Οι περιστασιακές προσπάθειες των νοσηλευτριών, Α. Κοζομάνη, Α. Παπασωτηρίου, Α. Πασιέλη για το Retro μητρώο μας συνέβαλλαν στην καταχώρηση των ετών 2004-2005 και θεωρούνται αξιωματικοί.

Τέλος η πλέον πρόσφατη και πολλά υποσχόμενη μας μεταγραφή, η Χ. Τόγια (σε αντικατάσταση της Β. Μανήρα η οποία αποχώρησε οικειοθελώς και κατάκοπη!) υποστηρίζει το Γ' Καρδιοχειρουργικό Τμήμα.

Η έστω και καθυστερημένη αυτή προσπάθεια με την απαραίτητη όμως παρακοιτύηση και καταγραφή της πορείας των ασθενών θα δημιουργήσει μια άνευ προηγουμένου αξιόπιστη βάση δεδομένων προς χρήση από τις υπηρεσίες του ΟΚΚ. Μελλοντικά θα πρέπει να αναζητηθεί μια ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση των ιατρικών πληροφοριών πέραν της σημερινής βάσης, όπως η αυτοματοποιημένη ανάκληση ψηφιακών πληροφοριών από τις φέρουσες τις σχετικές προδιαγραφές συσκευών του Χειρουργείου, της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας, του Αιμοδυναμικού Εργαστηρίου, των Εξωτερικών Ιατρείων, καθώς και των Τμημάτων Ιατρικής Απεικόνισης, με σκοπό να ελαχιστοποιηθεί η γραφειοκρατία και να διευκολυνθεί η κλινική και ακαδημαϊκή δραστηριότητα όλων των τμημάτων του ΟΚΚ όπως και ο ελεγκτικός ρόλος της Επιτροπής Ποιότητας.

As βιαστούμε λοιπόν, τώρα που υπάρχει ο σχετικός ενθουσιασμός.

Γ. Θ. Σταυρίδης

Υποδιευθυντής Α' Καρδιοχειρουργικού Τμήματος και Μονάδας Μεταμοσχεύσεων

15 Χρόνια Ελπίδα Ζωής

*Εμπιστοσύνη, αξιοπρέπεια
και αποτελεσματικότητα:*

*Αντές είναι οι τρεις αρχές –
προσφορά προς τον Έλληνα*

*πολίτη, όπως τις οραματί-
στηκαν οι δημιουργοί του*

*Ωνασείου Καρδιοχειρουργι-
κού Κέντρου και τις κάνει*

πράξη επί 15 χρόνια το

Κέντρο. Αρχές, οι οποίες

αποτελούν τον οδηγό για την

*μελλοντική πορεία και εξέ-
λιξη ενός από τα κορυφαία*

καρδιοχειρουργικά Κέντρα

παγκοσμίως.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΩΚΚ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1993-2008

ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ

26.047 Καρδιοχειρουργικά
περιστατικά
2.980 Καρδιοχειρουργικές
επεμβάσεις σε παιδιά
76.702 Καρδιολογικά

ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΕΙΣ

70 Μεταμοσχεύσεις Καρδιάς
6 Μεταμοσχεύσεις Πνεύμονα
39 Εμφυτεύσεις Συσκευών
Υποστήριξης Καρδιάς

ΑΙΜΟΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

78.249 πράξεις στο Αιμοδυναμικό
Εργαστήριο
16.110 πράξεις Επεμβατικής
Ηλεκτροφυσιολογίας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ - Τ.Ε.Π.

455.000 Ιατρικές επισκέψεις ασθενών
αφορούν στα Εξωτερικά
Ιατρεία
441.000 επισκέψεις στα
Διαγνωστικά Εργαστήρια
29.200 επισκέψεις στο Τμήμα
Επείγοντων Περιστατικών

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ

150.500 υπέρηχοι καρδιάς
50.444 εξετάσεις πυρηνικής ιατρικής
19.314 αζονικές τομογραφίες
6.700.000 αιματολογικές εξετάσεις

ΘΝΗΤΟΤΗΤΑ, ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ, ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

Ενδονοσοκομειακή θνητότητα στο
2,93% για τα καρδιοχειρουργικά
περιστατικά

0,57% για τα Καρδιολογικά
περιστατικά

Η Μέση Διάρκεια Νοσηλείας φθάνει τις
7,5 ημέρες για τα συνήθη
καρδιοχειρουργικά περιστατικά

21,5 ημέρες για τα βαρέα
Καρδιοχειρουργικά περιστατικά

2,5 ημέρες για τα καρδιολογικά
περιστατικά

ΚΙΝΗΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Η συνοδική πληρότητα του
Κέντρου φθάνει το 75,1%

95% των ασθενών προέρχονται
από τα Δημόσια
Ασφαλιστικά Ταμεία

2,2% ιδιώτες ασθενείς

0,4% άποροι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ

500 επιστημονικά άρθρα

92 επιστημονικές εκδηλώσεις

4 διεθνή συνέδρια

2 εργασίες επιστημονικού
πρωτοδικού του ΩΚΚ
έχουν βραβευθεί
από την Ακαδημία Αθηνών

Στην επετειακή εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2008, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Ιωάννης Παπαδημητρίου παρουσίασε τα επιτεύγματα του Ωνάσειου ενώ προβλήθηκε και η νέα ταινία του Νοσοκομείου σε σκηνοθεσία του κ. Νταβίντ Γαβριηλίδη και επιμέλεια του κ. Τάσου Μπουλήμη. Η βραδιά έκλεισε με συνουσία της Συμφωνικής Ορχήστρας των Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ με διευθυντή τον κ. Βηλαδύμφο Συμεωνίδη.

Ακοιουθούν αποσπάσματα των χαιρετισμών που ακούστηκαν στην εκδήλωση.

Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. ΚΑΡΟΛΟΥ ΠΑΠΟΥΛΙΑ

«Το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, ως παιδί του Αριστοτέλη Ωνάση, αντανακλά το δυναμισμό της προσωπικότητάς του.

Στα 15 χρόνια λειτουργίας του, αποτελεί ένα καταξιωμένο διεθνώς νοσηλευτικό και επιστημονικό ίδρυμα, που παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας. Στελεχωμένο με άριστο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και εξοπλισμένο με τα πλέον σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, συμβάλλει και στην προαγωγή της έρευνας και της επιστημονικής γνώσης.

Το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο ανοίγει νέους δρόμους στην ελληνική καρδιοχειρουργική και δίκαια βρίσκεται στη διεθνή επιστημονική πρωτοπορία.

Όμως η σημαντικότερη προσφορά του είναι η ελπίδα που χάρισε σε χιλιάδες συνανθρώπους μας. Μια προσφορά ανεκτίμητη».

Χαιρετισμός του Πρωθυπουργού κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

«Το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο αποτελεί την κατεξοχήν έμπρακτη απόδειξη της διαθέσιμης προσφοράς του αείμνηστου Αριστοτέλη Ωνάση στην ελληνική κοινωνία. Εδώ και δεκαπέντε χρόνια το Ωνάσειο, ένα πραγματικό καύχημα για την χώρα, με το πρωτοπόρο θεραπευτικό και επιστημονικό έργο που παράγει, συμβάλλει καθοριστικά στην παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας στις Ελληνίδες και τους Έλληνες, αποτελώντας διεθνές μέτρο σύγκρισης, τόσο ως προς την τεχνολογική του αρτιότητα όσο και ως προς το ανθρώπινο δυναμικό του.

Στους ανθρώπους που δίνουν καθημερινά τον δύσκολο αγώνα της προστασίας της ζωής και της υγείας μαζί με τα θερμά μου συγχαρητήρια για το έργο τους εύχομαι καλή συνέχεια στο μέλλον».

Απόσπασμα από το χαιρετισμό του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΟΥΦΑ

Σήμερα γιορτάζει το Ωνάσειο. Η μουσική της γιορτής είναι εκατομμύρια χτύποι καρδιάς κάθε ώρα. Χτύποι καρδιάς που δεν θα υπήρχαν χωρίς τη διάγνωση, επέμβαση, θεραπεία και φροντίδα του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου.

Όταν πριν 15 χρόνια βρισκόμουν εδώ, στα εγκαίνια του Ωνάσειου, ως υπουργός Υγείας, γνώριζα ότι κάτι πολύ σημαντικό ξεκινούσε στα ιατρικά πράγματα της πατρίδας μας. Δέκα πέντε χρόνια μετά όλοι γνωρίζουμε ότι το Ωνάσειο ξεπέρασε κάθε προσδοκία ποιότητας και ποσότητας έργου. Είναι λαμπρό παράδειγμα αξιοσύνης και ελληνικής επιστήμης. Τα στατιστικά στοιχεία είναι εντυπωσιακά.

Σήμερα θυμόμαστε πρώτα από όλα, την οικογένεια Ωνάση που συμπλήρωσε το περίσσειμα του πλούτου με περίσσειμα καρδιάς και δώρισε στην Ελλάδα αυτό το μεγάλο ίδρυμα. Σήμερα τιμούμε και όσους εργάστηκαν και πρόσφεραν τις γνώσεις τους και το μόχθο τους για να γίνει πραγματικότητα και να λειτουργήσει με επιτυχία αυτό τα 15 χρόνια το Ωνάσειο. Ιατρικό, νοσηλευτικό, παραϊατρικό και διοικητικό προσωπικό. Τιμούμε όλες τις διοικήσεις που είχαν και έχουν την ευθύνη του Ωνάσειου. Και γνωρίζουμε ότι περισσότερο από όλους τους τιμούν οι θεραπευμένοι ασθενείς που οφείθουν σ' αυτούς την υγεία τους και τη ζωή τους.

Κάθε υπουργός όταν ολοκληρώνει τη θητεία του έχει για πάντα την ανάμνηση των σημαντικών γεγονότων και των σημαντικών έργων που συνέβαλε να πραγματοποιηθούν. Δεκαπέντε χρόνια μετά το ξεκίνημα του Ωνάσειου είναι πάντα στην καρδιά μου. Και πιστεύω ότι το Ωνάσειο αξίζει να είναι πάντα στις καρδιές όλων μας.

Απόσπασμα από τον χαιρετισμό του Υπουργού Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

Αρκετές φορές, κατά το παρελθόν, βρεθήκαμε στο Ωνάσειο είτε για να εγκαινιάσουμε τα αξιοθαύμαστα επιτεύγματα της βιοιατρικής τεχνολογίας, που ενισχύουν τον άρτιο υλικοτεχνικό του εξοπλισμό, είτε για να αναγνωρίσουμε και να ενθαρρύνουμε το πολύπλευρο κλινικό, ερευνητικό και ακαδημαϊκό έργο που επιτελείται από το άριστο επιστημονικό του δυναμικό. Ένα έργο το οποίο η Πολιτεία και το αναγνωρίζει και το στηρίζει θεσμικά. Ένα έργο που έρχεται να προστεθεί στην πολύπλευρη δράση και προσφορά του Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης».

Ο κ. Αβραμόπουλος συνέχισε λέγοντας: «Με την πραγματοποίηση πρωτοποριακών επεμβατικών και διαγνωστικών τεχνικών που σώζουν ζωές, με το σημαντικό του έργο στα πεδία των μεταμοσχεύσεων, της παιδοκαρδιολογίας αθλή και της πρόληψης των καρδιαγγειακών νοσημάτων, το Ωνάσειο έχει συμβάλει αποφασιστικά στην παισιική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών Υγείας και στον σημαντικό περιορισμό του αριθμού των συμπολιτών μας που για χρόνια αναγκάζονταν να προσφεύγουν στο εξωτερικό για θεραπεία».

Ο κ. Αβραμόπουλος αναφέρθηκε και στην αγαστή συνεργασία του Κοινοφιλούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης και του Ωνασείου Καρδιαχειρουργικού Κέντρου αθλή και στη στήριξη που παρέχει η Πολιτεία λέγοντας: «Χάρη στις δράσεις και τον σχεδιασμό του Κοινοφιλούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» και στην αγαστή συνεργασία και στήριξη της πολιτείας, το Ωνάσειο Καρδιαχειρουργικό Κέντρο, έχει καταφέρει να συγκαταλέγεται σήμερα σε έναν διεθνή, αλληγομηλή πυρήνα κορυφαίων Ακαδημαϊκών και Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων τα οποία, κυριολεκτικά, προεκτείνουν, στο μέλλον, τα άρια της καρδιαχειρουργικής και της καρδιολογίας».

Απόσπασμα από το χαιρετισμό του Προέδρου του Δ.Σ. του ΩΚΚ, κ. ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΩΚΚ καθηγητής κ. Ι. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε στα οφέλη που αποκόμισε η Ελληνική Πολιτεία και οι Έλληνες από τη λειτουργία του ΩΚΚ: α) έδωσε την ευκαιρία σε πολλούς Έλληνες πολίτες να ξαναβρούν την κλονισμένη υγεία τους σ' ένα σύγχρονο Νοσοκομείο, στον τόπο τους. β) έδωσε επίσης τη δυνατότητα στους γιατρούς να επιτελέσουν την αποστολή τους σ' ένα Νοσηλευτικό Κέντρο που διαθέτει όλα τα μέσα της σύγχρονης βιοιατρικής τεχνολογίας, γ) συνέτεινε να μειωθεί η κρίση εμπιστοσύνης που διακατείχε τους πολίτες προς την Ελληνική Ιατρική, δ) παρέχει τη δυνατότητα στους 950 περίπου εργαζόμενους να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σ' ένα ανθρώπινο και αξιοπρεπές περιβάλλον και ν' απολαμβάνουν τα αγαθά των κόπων τους και ε) ευεργέτησε το Κράτος αφού περίπου 1 δις \$ έχουν εξοικονομηθεί σε συνάλλαγμα.

Ο κ. Ι. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε εκτενώς στην ιδέα της δωρεάς προς το κοινωνικό σύνολο από ευεργέτες, κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στον Αριστοτέλη Ωνάση λέγοντας: «γιορτάζουμε σήμερα την επετειάκή αυτή ημέρα μαζί και αποστούμε φόρο τιμής στο Μεγάλο Εθνικό ευεργέτη Αριστοτέλη Ωνάση καθώς και στους πρωτεργάτες της δημιουργίας αυτού του Κέντρου».

Ο κ. Ι. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε εκτενώς στην ιδέα της δωρεάς προς το κοινωνικό σύνολο από ευεργέτες, κάνοντας ιδιαίτερη μνεία στον Αριστοτέλη Ωνάση λέγοντας: «γιορτάζουμε σήμερα την επετειάκή αυτή ημέρα μαζί και αποστούμε φόρο τιμής στο Μεγάλο Εθνικό ευεργέτη Αριστοτέλη Ωνάση καθώς και στους πρωτεργάτες της δημιουργίας αυτού του Κέντρου».

Από αριστερά: Ακαδημαϊκός Γρηγόριος Σκαθέας, Πρόεδρος του Ιατροβιολογικού Ινστιτούτου της Ακαδημίας Αθηνών, ο πρώην Υπουργός Υγείας κ. Κώστας Γεϊτανάς και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ΩΚΚ κ. Ιωάννης Παπαδημητρίου.

Από αριστερά: κ. Απόστολος Ζαμπέλλας, Επίτιμος Αντιπρόεδρος και εκπρόσωπος του Κοινοφιλούς Ιδρύματος Α. Σ. Ωνάση στο Δ.Σ. του ΩΚΚ καθ' όλη την 15ετία, στο κέντρο ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος κ. Αντώνης Παπαδημητρίου και ο Επίτιμος Αντιπρόεδρος κ. Ι. Ιωαννίδης.

Ο Υπουργός Υγείας κ. Δημήτριος Αβραμόπουλος με τον Πρόεδρο του Δ.Σ. Καθηγητή κ. Ι. Παπαδημητρίου και τον ι. Γενικόχειρουργό κ. Γρίβα.

Απόσπασμα από το χαιρετισμό του Προέδρου του Κοινωνοφιλούς Ιδρύματος "Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης", κ. ΑΝΤΩΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ο Πρόεδρος του Κοινωνοφιλούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης κ. Αντώνης Σ. Παπαδημητρίου στο χαιρετισμό του τόνισε ότι ο εορτασμός των επετείου των 15 ετών της λειτουργίας του ΩΚΚ δεν σηματοδοτεί αυτό που έγινε πριν 15 χρόνια αλλά αυτό γίνεται επί 15 ολόκληρα χρόνια συνεχώς και αδιαλείπτως, τριώντας όχι το ημερολογιακό γεγονός, αλλά τους ανθρώπους που υλοποιούν καθημερινά, ο κάθε ένας «ἐφ' ἑ ἐτάχθη», αυτό το όραμα.

Ο κ. Παπαδημητρίου τόνισε ότι «η επέτειος αφορά σε όλους τους ανθρώπους του Ιδρύματος Ωνάση, οι οποίοι επί σειρά ετών μάχησαν για να έχει το ίδρυμα την δυνατότητα να προσφέρει στην χώρα μας αυτό το έργο. Αυτούς δηλαδή που δεκαετησίαισσαν την περιουσία που άφησε ο Ωνάσης.

Προεχόντως όμως αφορά σε όλους αυτούς που δέκα πέντε χρόνια τώρα υπηρετούν το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο με αυτοθυσία. Τους γιατρούς, τους νοσηλευτές, το διοικητικό προσωπικό.

Ο κ. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε και στο «χρέος τιμής προς το Νοσοκομείο» που αισθάνεται στο Ιδρυμα Ωνάση λέγοντας ότι: «Σ' αυτά τα 15 χρόνια [το ίδρυμα] ποτέ δεν εφείσθη χρημάτων και κόπων. Οφείλω να αναφερθώ στον εκπρόσωπό μας στο Δ.Σ. του Νοσοκομείου τον κ. Απόστολο Ζαμπέλα που υπηρετεί το Νοσοκομείο όχι μόνο επί 15 έτη αλλά από πολύ πριν. Από την περίοδο της κατασκευής του. Παρά το γεγονός ότι το Νοσοκομείο, όπως γνωρίζετε, ανήκει στο δημόσιο, το Ιδρυμά μας αντικατέστησε το σύνολο του ιατρικού εξοπλισμού και δώρισε έναν υπερσύγχρονο αξονικό τομογράφο στο Νοσοκομείο. Έχει χρηματοδοτήσει μεγάλο αριθμό υποτροφιών σε γιατρούς και νοσηλευτές. Έχει υποστηρίξει τα συνέδρια του Νοσοκομείου, έχει ενισχύσει την επιστημονική έρευνα που γίνεται εδώ. Έχει υποστηρίξει και υποστηρίζει θερμά το μεταμοσχευτικό πρόγραμμα και έχει επιδιώξει, όσο γίνεται και όσο του πέφτει λόγος, οι επιλογές των επικεφαλής Ιατρών να γίνονται αξιολογητικά και με ανοιχτές διαδικασίες».

Αποσπάσματα του χαιρετισμού του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βουλιγαμμένης και Βάρης κ.κ. Πέτρου

Αισθάνομαι, ως ιδιαίτερη ευλογία το γεγονός, ότι νοσηλεύθηκα στο Ωνάσειο, καθότι τούτο διεθνώς θεωρείται πρότυπο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο. Ας είναι αιωνία η μνήμη των μεγάλων Δωρητών, όχι μόνο για τη λειτουργία του Ωνασείου, αλλά και για το πλήθος των ευεργετημάτων τους, προς τον Ελληνικό λαό.

Σας ανοίγω την καρδιά μου, όχι την χειρουργημένη, αλλά την καρδιά των πνευματικών καταστάσεων, που είναι το κέντρον του κάθε ανθρώπου, και την καταθέτω ενώπιόν Σας, για να κοινοποιήσω στην αγάπη Σας, την κατ' ελάχιστον οφειλόμενη βαθύτατη ευγνωμοσύνη μου και τις άπειρες ευχαριστίες μου, προς όλους εκείνους, που στάθηκαν δίπλα μου, κατά το διάστημα της νοσηλείας μου.

Εισερχόμενος στο Ωνάσειο, αφού εναπόθεσα ολόκληρη τη ζωή μου στην αγάπη του Θεού, εμπιστεύθηκα την υγεία μου σε χέρια έμπειρα, έντομα, και, καθώς πιστεύω, από τον Ουρανό καθοδηγούμενα. Οι τόσων ετών επιτυχίες στα καρδιολογικά και καρδιοχειρουργικά περιστατικά, απέπνεαν ήδη φερεγγυότητα και παρέιχαν κλίμα εμπιστοσύνης.

Αμέσως, ένωση πολύ έντονο το συναίσθημα της ασφάλειας. Αισθάνθηκα σιγουριά και βεβαιότητα, ότι όλα τα κατ' άνθρωπον θα πάνε καλά, θα έχουν οίσα έκβαση, θα γίνει ό,τι το δυνατό καλύτερον.

Απόσπασμα από το χαιρετισμό του Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας του ΩΚΚ κ. ΛΟΥΚΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ

Ο Διευθυντής της Ιατρικής Υπηρεσίας κ. Λουκάς Κακλαμάνης θεωρεί ότι «[το ΩΚΚ] απέδειξε ότι και εμείς οι Έλληνες στο τόπο μας μπορούμε και ότι η ευκαιρία που μας έδωσε ο δωρητής - το ίδρυμα «Α. Ωνάσης» έπιασε τόπο, δεν πήγε χαμένη. Παρά τα προβλήματα που προέκυψαν κατά καιρούς, παρά τα προβλήματα που υπάρχουν ακόμα.

Αναφέρθηκε επίσης στο πλούσιο κλινικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο αναφερόμενος ιδιαίτερα:

- Στη χαμηλή θνητότητα στα διαρκώς αυξανόμενα σε βαρύτητα καρδιοχειρουργικά και σύνπλοκα επεμβατικά καρδιολογικά περιστατικά
- Στο καταξιωμένο και διεθνώς αναγνωρισμένο μεταμοσχευτικό πρόγραμμα καρδιάς-πνευμόνων του ΩΚΚ
- Στο πρόγραμμα μηχανικής υποστήριξης της καρδιάς
- Στις σύγχρονες απεικονιστικές, μοριακές και ιστοπαθολογικές διαγνώσεις
- Στις χωρίς εγχείρηση διαδερμικές και διαθωρακικές εμφυτεύσεις αορτικής βαλβίδας
- Στο πλούσιο ερευνητικό, συγγραφικό και εκπαιδευτικό έργο με πρωταγωνιστές τους Ιατρούς του Καρδιολογικού Τομέα αλλά και τους Ιατρούς της Καρδιοχειρουργικής Μονάδας, του Εργαστηριακού, Αναισθησιολογικού και Καρδιοχειρουργικών Τομέων.

Ένας καρδιολόγος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου

Ηταν μεγάλη τιμή για μένα να συμμετάσχω στην ιατρική ομάδα που συνόδευσε τους Έλληνες αθλητές στην Ολυμπιάδα του Πεκίνου. Ελάμβανα μέρος για πρώτη φορά. Για περίπου 160 αθλητές ήμασταν συνολικά 4 ιατροί και 8 φυσιοθεραπευτές, όλοι ένθερμοι θαυμαστές των Ολυμπιακών Αγώνων. Όλοι προσφέραμε τις υπηρεσίες μας εθελοντικά.

Πριν την αναχώρηση μελέτησα θέματα που αφορούσαν κυρίως στις απαγορευμένες ουσίες και αναζητήσα πληροφορίες για τις προσφερόμενες ιατρικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια των Αγώνων. Σε συχνές επισκέψεις στην Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή ενημερώθηκα για το χρονοδιάγραμμα της συμμετοχής μου και παρέλαβα έναν φιλόδοξο εξοπλισμό αθλητικής και ποδηλατικής περιβολής, η οποία περιελάμβανε και τη σταθμό της παρέλασης στην Τελετή Έναρξης! Εγώ προσέφερα δύο αυτόματους εξωτερικούς ανιχνωτές (AED), τους οποίους μου είχε δανείσει με πολλή προθυμία ένας φίλος μου φαρμακευτικός αναπρόσωπος για τυχόν επεισόδια συμβάντα καρδιακής ανακοπής.

Η ιατρική ομάδα έφυγε με τα περισσότερα μέλη του Αρχηγείου, στις 28 Ιουλίου 2008. Είμασταν ντυμένοι με τα χρώματα της γαλιανόλευκης. Προσγειωθήκαμε στο

Πεκίνο το μεσημέρι της επομένης ημέρας. Το αεροκίνητο Terminal 3 του αεροδρομίου Capital είναι εκπληκτικό. Η διαπίστευσή μας χρησιμεύει ως βίβα ποδηλατικής εισόδου στην Κίνα. Παντού μας καθοδηγούν χαμογελαστοί εθελοντές με σταθές των Ολυμπιακών Αγώνων. Το λεωφορείο της ομάδας μας διασχίζει την πόλη η οποία είναι στολισμένη με έντεχνες, όμορφες διακοσμήσεις.

Μπαίνουμε στο Ολυμπιακό Χωριό από τη μεγάλη δυτική είσοδο. Οι διαπίστευσις όλων μας ενεργοποιούνται ηλεκτρονικά. Μας οδηγούν στο Ελληνικό σπίτι, μια σειρά εξορροφών κτιρίων για τους Έλληνες αθλητές, προπονητές, επαθλήμους, και λοιπό προσωπικό.

Την επομένη αρχίσαμε με την οργάνωση του Ιατρείου, η οποία και ολοκληρώθηκε σε 2 ημέρες. Οργανώσαμε το Ιατρείο με εξεταστικό χώρο, χώρο αναμονής, πέντε κρεβάτια φυσιοθεραπείας και τον ανάλογο εξοπλισμό για μαζάξεις, διαθερμία κτλ, ιατροφαρμακευτικό υλικό με επιτρεπόμενα μόνο από την WADA και την Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή φάρμακα, και φυλάξαμε το πρόγραμμα καθημερινής κάλυψης των ιατρικών υπηρεσιών.

Η Ποδηλατική του Χωριού ήταν δίπλα στο σπίτι μας και πολύ καλά εξοπλισμένη. Το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό ήταν ευγενικό και πρόθυμο να βοηθήσει,

Επί το έργον στην Ποδηλατική του Χωριού.

αλλά το μεγάλο πρόβλημα ήταν η έλλειψη γνώσης της αγγλικής γλώσσας.

Το Χωριό ήταν τεράστιο και πολύ καλά οργανωμένο. Διέθετε υπεράσύγχρονο γυμναστήριο, πισίνα, γήπεδα τέννις, χώρους αναψυχής, DVD room και Internet, μπαρ και ντίσκο (χωρίς όμως να σερβίρει αλκοολούχα ποτά), ταχυδρομείο, τράπεζα, κομμωτήριο, σούπερ μάρκετ, μαγαζιά με εφημερίδες και είδη πρώτης ανάγκης, κέντρα Κινεζικής τέχνης και μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας, και βέβαια ένα σκανές εστιατόριο χωρητικότητας 10.000 ατόμων που είναι ανοικτό 24 ώρες τα 24ωρα, σερβίρει ασιατική, μεσογειακή και διεθνή κουζίνα και fast food.

Η δενδροφύτευση και οι χώροι πράσινου ήταν εκπληκτικοί. Υπήρχαν πάρκα, κινεζικοί κήποι, λιμνούλλες με χρυσόψαρο, συντριβάνια, γλυπτά, έλατα και αμέτρητα

παρτέρια με τριαντάφυλλα. Στην Πλατεία Ειρήνης κυμάτιζαν οι σημαίες των 204 χωρών που συμμετέχουν στους Αγώνες. Για κάθε χώρα γίνεται τελετή καθωσολογισμού. Στην κεντρική λεωφόρο 29 αγάλματα θιονταριών φρουρούν τα μνημεία με τα εμβλήματα των όλων των προηγούμενων θερινών Ολυμπιακών Αγώνων, από την Αθήνα του 1896 μέχρι το Πεκίνο του 2008. Σ' έναν εξάισιο ανακαινισμένο βουδιστικό ναό φιλοξενείται το γραφείο της Δημόσιας (1), μπροστά από το οποίο φανατικοί ημίτρελλοί συλλέκτες ανταλλάσσουν αναμνηστικές καρφίτσες πέτου. Παρασύρθηκα και εγώ από αυτή την τρέλλα και μάζεψα πολλές, μεταξύ των οποίων και τον Misha, το αρκουδάκι μασκότ των Αγώνων της Μόσχας του 1980. Ποιός δεν θυμάται τα "δόκρια του Misha" στην τελετή λήξης τότε;

Είχαμε φτάσει στο Πεκίνο 10 μέρες πριν από την έναρξη των Αγώνων. Περιμένοντας τη μεγάλη στιγμή προσαρμόστηκα στη "ρουτίνα" του Χωριού. Το πρωί σηκώνόμαστε νωρίς, ανοίγουμε το λατρείο, και εξετάζουμε περιστατικά που αφορούσαν αθλητές ή άλλα μέλη της αποστολής. Είχαμε πιο συχνά να αντιμετωπίσουμε κρυολογήματα, λοιμώξεις ανώτερου αναπνευστικού, εντερικά προβλήματα, και βεβαίως πολλή ορθοπεδικά θέματα μικροτραυματισμών, μυοσκελετικών αλγών κτλ. Ο ορθοπεδικός συνάδελφος Νίκος Ζαγοράος είχε σαφώς πιο πολλή δουλειά από μένα και γνώριζε ήδη τον αθλητικό χώρο και αντικείμενο. Για μερικά καρδιολογικά ή παθολογικά προβλήματα, κυρίως υπερτάσεως και φαρμακευτικής αγωγής σε μεγαλύτερα σε ηλικία μέλη, χρειάστηκε να απευθυνθώ στην Πολυκλινική. Οι φυσιοθεραπευτές μας είχαν συνεχείς συνεδρίες με τους αθλητές καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας και μέχρι αργά τη νύχτα. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζονταν τα ειδικά έγγραφα καθημερινής καταγραφής τραυματισμών, (Injury Report), και οι φόρμες TUE χρήσης εισπνεόμενων στεροειδών από ασθματικούς αθλητές. Επίσης έπρεπε ένας από εμάς να συνοδεύει ως μάρτυρας τους αθλητές που υποβάλλονταν σε έλεγχο doping με δείγματα ούρων ή αίματος.

Είχαμε συχνές συναντήσεις με το γραμματειακό και τεχνικό προσωπικό της αποστολής για γραφειοκρατικά θέματα, επισκέ-

ψεις επίσημων, κοινωνικές εκδηλώσεις κτλ. Το Χωριό είχε τη δική του εφημερίδα, την Village News, για καθημερινή ενημέρωση των "κατοίκων" κατά τη διάρκεια των Αγώνων.

Το απόγευμα συνεχίζαμε τη δουλειά στο ιατρείο και φυσιοθεραπευτήρια ή βλέπαμε λίγη τηλεόραση, αφού είχαμε 40 Ολυμπιακά κανάλια 24ωρης κάλυψης στη διάθεσή μας. Κάθε βράδυ μετά τις 10 πήγαινα στο γυμνασίο γυμναστήριο. Κλείναμε το ιατρείο αργά και συχνά τακτοποιούσαμε μέχρι τις 2 τη νύχτα. Ανυπομονούσα να αρχίσουν οι Αγώνες. Τις τελευταίες τρεις ημέρες πριν από την έναρξη, με πολλή ζέση και απαιστική υγρασία να

Οι Έλληνες γιατροί μπροστά στο Ελληνικό Σηλ.

κρέμεται στον αέρα, με είχε πιώσει ένας περίεργος πύθωργος.

Επιτέλους έφτασε η 8η Αυγούστου και όλη η ομάδα, ντυμένη με την επίσημη στολή και φέροντας την ειδική διαπίστευση για την παρέλαση, επιβραβεύτηκε στα λεωφορεία για να πάμε στην Τελετή Έναρξης. Οι ομάδες μαζεύτηκαν στο κλειστό στάδιο ενόργανης γυμναστικής για την οργάνωσή τους σε αλφαβητική σειρά. Η παρέλαση θα γινόταν σύμφωνα με το Κινέζικο αλφάβητο και συγκεκριμένα σύμφωνα με τον αριθμό των γραμμών στο πρώτο κινέζικο σύμβολο για την ονομασία της κάθε χώρας.

Μαζευτήκαμε 204 χώρες σε εκείνο το γυμναστήριο και ριχτήκαμε στην ανταλλαγή pins, τη λήψη φωτογραφιών, τις συζητήσεις. Η Ελλάδα εξήλθε πρώτη του γυμναστηρίου και διασχίσαμε το 1 χιλιόμετρο μέχρι το Ολυμπιακό Στάδιο. Πισω ακολούθησαν οι άλλες χώρες. Γύρω μας χιλιάδες εθελοντές, δημοσιογράφοι και θεατές μας χαιρετούσαν και χειρακροτούσαν με ενθουσιασμό. Το Στάδιο ήταν τυλιγμένο στο φως των πυραοτεχνημάτων της τελετής που είχε ήδη αρχίσει. Το καλυμπητήριο Water Cube έλαμπε με όλα τα χρώματα του ουρανού τόξου. Μπήκαμε στα έγκατα του σταδίου και κάναμε μια μεγάλη πορεία σε ένα κυκλικό τούνελ μέχρι την είσοδο των ομάδων, σταδιακά οργανώνοντας τις σειρές αθλητών και μελών. Σημαιοφόρος μας ο Ηλίας Ηλιάδης, Ολυμπιονίκης του τζούντο στη Αθήνα το 2004. Στο βάθος του τούνελ η Τελετή Έναρξης ξεκινούσαν με χρώματα, πηλθή και μουσική. Η ζέση ήταν έντονη, ο ενθουσιασμός απερίγραπτος.

Η στιγμή εισόδου της Ελληνικής ομάδας στο Στάδιο θα μου μείνει αξέχαστη, με 90.000 άτομα όρθια να ζητωκραυγάζουν το καθωσολογισμό τους καθώς κάναμε το γύρο του στίβου. Η παρέλαση των αθλητών κράτησε σχεδόν 2 ώρες. Δεν θα σταθώ στις λεπτομέρειες της τελετής, την οποία οι περισσότεροι παρακολούθησαν στην τηλεόραση. Ήταν, βέβαια, φαντασμαγορική, με τεράστιο αριθμό συμμετεχόντων και μεγαλειώδες θέαμα, αηθό νομίζω ότι τις έλειπε το ανθρώπινο μέτρο σε σχέση με την πιο λιτή αλλά συγκινητικότερη τελετή της Αθήνας. Όρθια, παρακολούθησαμε την είσοδο της Ολυμπιακής σημαίας και τραγουδήσαμε τον Ολυμπια-

κό Ύμνο. Τέλος, με ορολογιομένως εντυπωσιακό τρόπο, η Φλόγα άναψε το βωμό. Μοιραζόμαστε αυτή τη στιγμή αδελφωμένοι, με 10,500 αθλητές από 204 χώρες. Η επιστροφή μας στο Χωριό ήταν πολύ γρήγορη και μαζευτήκαμε στο εσπαστόριο για ένα μεταμεσονύκτιο ταμπακούσι.

Let the Games begin!

Πρέπει, βέβαια, να είμαστε ρεαλιστές και να σκεφτούμε τις διαφορούμενες απόψεις γύρω από αυτούς τους Κινέζικους Αγώνες, την τεράστια εμπορική προπαγάνδα που έλατσε η διοργανώτρια χώρα, τα σχεδόν 2 εκατομμύρια πωλητών που ξεσηλωθήκαν για να στηθούν τα εντυπωσιακά έργα, την εξαφάνιση των αστέγων από τους δρόμους του Πεκίνου για την προβολή αυτής της καθαράς βιτρίνας. Παρά την αποράδεκτη τακτική της Κίνας σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αφορούν το Darfur και το Θιβέτ, τη βιομηχανοποίηση και περιβαλλοντική αδιαφορία, τον κλειασμό της ελευθερίας του Τύπου, η

Με τον Νίκο Ζαγοραίο και Ουκρανούς αθλητές

διεθνής κοινότητα έδωσε σε αυτή τη χώρα μια ευκαιρία προβολής που μόνο με τους Αγώνες του Βερολίνου το 1936 μπορεί να συγκριθεί.

Όμως δεν είμαστε εδώ για να ασκήσουμε πολιτική κριτική αλλήθ για να συμμετάσχουμε, ο καθένας με τον τρόπο του, και να παρακολουθήσουμε τους Αγώνες. Είναι μεγάλη χαρά για μένα να μιλάω με τους αθλητές μας για τα άνερά τους, τις θυσίες και προσπάθειές τους, τις επιτυχίες για την μετά Πεκίνο ζωή τους. Είναι μεγάλη τιμή να βλέπω τέσσερα δικά μας παιδιά να καλυμπάνε στους προκριματικούς καλύμβηνας στο φοβερό Water Cube και άλλα δύο να αγωνίζονται στο Ποδηλατοδρόμιο. Παρά τα καθήκοντα κάλυψης του Ιατρείου κατάφερα να παρακολουθήσω δύο μεγάλες βραδιές τελικών στο στίβο. Όσο ερωτικός και να είσαι με την απομυθοποίηση του αθλητισμού και τα σκάνδαλα doping, σου προκαλεί δέος το να βρίσκεσαι μέσα στο πανέμορφο αυτό Στάδιο, κάτω από την Ολυμπιακή φλόγα, και να βλέπεις τους καλύτερους αθλητές του κόσμου να αγωνίζονται, να έχεις διαπίστωση που σου επιτρέπει να παρακολουθείς τα αγωνίσματα από τις εξέδρες των αθλητών παρέα με τους αθλητές, να είσαι άρθιος χοροπηδώντας με άλλους 90,000 θεατές όταν η Yelena Isinbayeva σπάει το παγκόσμιο ρεκόρ στο επί κοντώ γυναικών ή όταν ο Usain Bolt οδηγεί τη Τζαμαϊκανή ομάδα σε νέο παγκόσμιο ρεκόρ στη σκυταλοδρομία 4 x 100.

Πριν το καταλάβουμε οι Αγώνες έφτασαν στην τελευταία τους ημέρα. Στην Τελετή Λήξης στις 24 Αυγούστου ντυθήκαμε με απλές φόρμες και μπήκαμε με όλους τους αθλητές, ενωμένοι και χωρίς εθνικές διακρίσεις, μέσα στο Στάδιο. Η συγκίνηση ήταν μεγάλη όταν η Ολυμπιακή σημαία πέρασε στο Λονδίνο και η Φλόγα έσβησε, για να ξανανάψει σε τέσσερα χρόνια. Χορεύοντας με τους εθελοντές σε μια τεράστια conga line βγήκαμε, αφήνοντας πίσω την 29η Ολυμπιάδα. Όταν αποχαιρέτησα τους εθελοντές (φίλους μου πια) του σπιτιού μας δεν μπορούσα να συγκρατήσω τα

Μέσα στο Στάδιο

δάκρυά μου. Τους χάρισα την Ελληνική σημαία που είχα κρεμάσει στο Ιατρείο και εκείνοι ανταπόδωσαν δινώντας μου μια μπλούζα εθελοντή. Η επιστροφή στην Αθήνα ήταν κουραστική. Αλλά είχα λείψει έναν αλόκληρο μήνα και κάρηκα που γύρισα στο σπίτι μου.

Πραγματικά ζήσαμε κάτι το εξαιρετικό, μοναδικό, μεγαλειώδες. Να το θυμάσαι την επόμενη φορά που θα εκνευριστείς με τη ρουτίνα της ζωής, που θα κουραστείς σε εφημερία, που θα απογοητευτείς, ΘΥΜΗΣΟΥ, και συνέχισε με αισιοδοξία, ελπίδα, και το κεφάλι ψηλά.

Goodbye Beijing, see you in London in 2012!!! <3>

Φίλιππος Κόκκινος
Επιμελητής Α'
Β' Καρδιολογικό Τμήμα

ΝΕΑ ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Τα καθήκοντα της Υποδιευθύντριας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ανέλαβε η κα Παναγιώτα Μαγαλιού. Η κα Μαγαλιού γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Καρδίτσα. Είναι απόφοιτος του ΤΕΙ Νοσηλευτικής Αθήνας και κάτοχος μεταπτυχιακού στην Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας. Έχει εργαστεί ως Νοσηλεύτρια στο Ιατρικό Κέντρο Αθηνών και από το 1993 εργάζεται στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο. Από το 1993 έως το 1999 εργάστηκε στην Καρδιοχειρουργική Μονάδα Εντατικής Θεραπείας ως Νοσηλεύτρια και στη συνέχεια ως Αναπληρώτρια Προϊσταμένη ενώ διετέλεσε και κατ' ανάθεση Προϊσταμένη της Μονάδας. Από το 1999 έως την ανάληψη των καθηκόντων της Υποδιευθύντριας εργάστηκε ως Γενική Προϊσταμένη στη Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

Η κα Μαγαλιού έχει παρακολουθήσει συνέδρια και σεμινάρια με θέματα σχετικά με την Νοσηλευτική, την Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας κ.λπ. Έχει τιμηθεί με βραβεία το 2003 από την Ελληνική Εταιρεία Εντατικής Θεραπείας και το ίδιο έτος από το Δ.Ν.Υ. κατά τη διάρκεια του εορτασμού για την Παγκόσμια Ημέρα του Νοσηλευτή. Είναι έγγαμος με 2 παιδιά.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΣΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ Κ. Κ. ΑΣΚΟΥΝΗ

Το ΩΚΚ οφείλει ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Δήμαρχο Καλλιθέας κ. Κωνσταντίνο Ασκούνη τόσο για την ευαισθησία του στις κοινωνικές δυσκολίες των ασθενών μας όσο και για την άμεση ανταπόκριση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου.

Συγκεκριμένα, ο Δήμος Καλλιθέας παραχώρησε, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, κατοικία σε οικογένεια ασθενούς που έφερε συσκευή υποστήριξης καρδιάς και βρισκόταν στην λίστα αναμονής για μεταμόσχευση. Η επέμβαση πραγματοποιήθηκε με επιτυχία και ο ασθενής βρίσκεται στο στάδιο ανάρρωσης. Στην προκειμένη περίπτωση, το Κέντρο, εκτός της ιατρικής υποστήριξης, προσέφερε επίσης την απαραίτητη σίτιση και για τον συνοδό.

Σε τεχνικό επίπεδο, ο Δήμος ενίσχυσε τον φωτισμό επί της οδού Διοϊράνης προς βελτίωση της ασφάλειας του Προσωπικού, επισκεύασε τα πεζοδρόμια όπου ήταν αναγκαίο (επιδιορθώσεις κρασπέδων, ανακατάσταση πλακών), επιμελήθηκε για την απομάκρυνση του μη λειτουργούντος περιπτέρου της γωνίας πεζοδρόμου Λ. Συγγρού / οδό Λυσακράτους το οποίο αποτελούσε εστία μόλυνσης και προσφερόταν ως κάλυψη σε κακοήθη άτομα, όπως και εγκατέστησε πινακίδα STOP στα προαναφερθέν σημείο προς αποφυγή ατυχημάτων, δίνοντας καθαρά την προτεραιότητα στην στροφή από Λ. Συγγρού προς την οδό Λυσακράτους.

Τα ανωτέρω είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα προς μίμηση συνεργασίας Οργανισμού και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του Δήμου Καλλιθέας και του ΩΚΚ προς όφελος του κοινωνικού συνόλου επιβόληται και είναι επιθυμητή. Ως εκ τούτου, κάθε πρόταση συνεργασίας είναι ευπρόσδεκτη.

ΑΠΩΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ο Γιώργος Τσαγκάρης, καλλιτεχνικός διευθυντής του Δημοτικού Περιφερειακού Θεάτρου Καλλιθέας «έφυγε» αιφνίδια από τη ζωή στις 5 Αυγούστου 2008. Ο Γ. Τσαγκάρης είχε γεννηθεί στην Αθήνα και είχε σπουδάσει μουσική στο Ωδείο Αθηνών. Από τη θέση του Διευθυντή του Γ' Προγράμματος της Ελληνικής Ραδιοφωνίας – Τηλεόρασης υποστήριξε το ΩΚΚ στη διοργάνωση της πρώτης μουσικής εκδήλωσης στο Αίθριο του Ωνασείου στις 8 Φεβρουαρίου 1998.

ΝΕΑ ΓΕΥΣΗ ΚΑΦΕ ΣΤΟ ΩΝΑΣΕΙΟ

Αλλάξε μετά από 15 χρόνια η εικόνα του Κυλικείου στο Ωνάσειο. Αποχαιρετούμε τους ανθρώπους που μας εξυπηρετούσαν για τόσο χρόνια και τους ευχόμαστε Καλή Επιτυχία στις νέες δραστηριότητές τους. Καλωσορίζουμε τους νέους συνεργάτες και τους ευχόμαστε να έχουν καλή πορεία.

Παρουσίαση Αναισθησιολογικού Τομέα

Η κα Σταυρούλα Λακουμέντα, Διευθύντρια του Αναισθησιολογικού Τομέα, απαντά στις ερωτήσεις του ΤΙΚ-ΤΑΚ.

Τ-Τ: Κυρία Λακουμέντα, απαιτείται ιδιαίτερη εκπαίδευση για τον αναισθησιολόγο ώστε να εργαστεί σ' ένα καρδιοχειρουργικό κέντρο όπως το Ωνάσειο;

Σ.Λ.: Στα τελευταία 20 χρόνια σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην Καρδιολογία και στην Καρδιοχειρουργική. Οι εξελίξεις στη διάγνωση, στη φαρμακευτική και στη χειρουργική αντιμετώπιση των καρδιαγγειακών παθήσεων επιβάλλουν την εξειδίκευση του Αναισθησιολόγου που αντιμετωπίζει τον καρδιοθηλάκιο και καρδιοχειρουργικό άρρωστο, ώστε να ανταποκρίνεται στις αυξημένες απαιτήσεις προσφέροντας υψηλής ποιότητας φροντίδα.

Η ανάγκη εξειδίκευσης του Αναισθησιολόγου στην Καρδιοανααισθησία αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο στις αναπτυγμένες χώρες. Όταν άρχισε να λειτουργεί το ΩΚΚ ο Αναισθησιολογικός Τομέας βασίστηκε σε στελέχη με εκπαίδευση – μετεκπαίδευση και εμπειρία στην Καρδιοανααισθησία. Σήμερα ο Αναισθησιολογικός Τομέας απαρτίζεται από άρτια εκπαιδευμένους και ιδιαίτερα έμπειρους Καρδιοανααισθησιολόγους.

Τα τελευταία χρόνια ο Αναισθησιολογικός Τομέας προσφέρει την ευκαιρία σε νέους Αναισθησιολόγους που προσλαμβάνονται στο ΩΚΚ να επικεντρώσουν στο αντικείμενο της Καρδιοανααισθησίας και να εξειδικευτούν σε αυτό καθώς επίσης και σε πολλούς εξειδικευμένους Αναισθησιολόγους άλλων νοσοκομείων που θα ήθελαν να εκπαι-

δευτούν στην Καρδιοανααισθησία για να στελεχώσουν άλλα νοσοκομεία.

Τ-Τ: Οι μη ειδικοί ίσως να πιστεύουν ότι τα καθήκοντα του αναισθησιολόγου αρχίζουν και τελειώνουν στο χειρουργείο. Ισχύει αυτό;

Σ.Λ.: Επειδή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η χειρουργική επέμβαση χωρίς αναισθησία, ο ρόλος του αναισθησιολόγου στη διάρκεια της επέμβασης δηλ. στην ονομαζόμενη διεχειρητική περίοδο αναγνωρίζεται ότι είναι απαραίτητος και εξαιρετικά σημαντικός. Έτσι εστιάζεται η προσοχή στα καθήκοντα του αναισθησιολόγου στο χειρουργείο! Συχνά παραβλέπεται ότι είναι απαραίτητο να διεκπεραιώσει την προ – και μετεχειρητική περίοδο με επιτυχία για να έχει καλή έκβαση η χειρουργική επέμβαση.

Στην προχειρητική περίοδο αξιολογεί σε συνεργασία με τους άλλους ειδικούς Καρδιολόγους, Ακτινολόγους, Πνευμονολόγους κλπ. την κατάσταση του αρρώστου και τον προετοιμάζει για την χειρουργική επέμβαση με την κατάλληλη τροποποίηση της φαρμακευτικής του κυρίως αγωγής. Με πολύ απλά λόγια αν δεν γνωρίζει το «πριν» δεν μπορεί να διαχειριστή σωστά τον άρρωστο στη διάρκεια της επέμβασης.

Στη διάρκεια της χειρουργικής επέμβασης έχει τον έλεγχο των ζωτικών λειτουργιών του κεντρικού νευρικού συστήματος, του καρδιαγγειακού, του αναπνευστικού και των νεφρών. Όπου

Η κ. Στ. Λακουμέντα γεννήθηκε στη Σπάρτη Λακωνίας και αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου της Αθήνας. Εκπαιδεύτηκε στην Αναισθησιολογία και Εντατική Ιατρική και μετεκπαίδευσε στο Νοσοκομείο Hammersmith της Royal Postgraduate Medical School στο Λονδίνο (1979-1988).

Υπηρέτησε ως Διευθύντρια στο Αναισθησιολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» και στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας ως Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας και Διευθύντρια της Κλινικής Αναισθησιολογίας και Εντατικής Θεραπείας του Γενικού Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου στο Ρίο (1999-2002).

Είναι διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Αθήνας και Fellow του Βασιλικού Κολλεγίου Αναισθησιολόγων. Από το 2002 διευθύνει τον Αναισθησιολογικό Τομέα του ΩΚΚ και δραστηριοποιείται στη Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση στην Αναισθησιολογία και Εντατική Ιατρική της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Αναισθησιολόγων (European Society of Anaesthesiology).

απαιτείται η καταστολή ζωτικών λειτουργιών για τις ανάγκες της χειρουργικής επέμβασης ο Αναισθησιολόγος αναλαμβάνει την υποστήριξη τους ώστε να επανέλθουν μετά το τέλος της επέμβασης σε καλή λειτουργία.

Στη μετεχειρητική περίοδο συνεργάζεται και πάλι με ομάδες άλλων ειδικοτήτων

ώστε να εξασφαλίζεται ότι ο άρρωστος θα επανέλθει βαθμιαία στην καλύτερη δυνατή κατάσταση.

Τα καθήκοντα λοιπόν του Αναισθησιολόγου αρχίζουν όταν αποφασίζεται ότι ο άρρωστος έχει ένδειξη χειρουργικής επέμβασης και τελειώνουν όταν έχει αποκατασταθεί η υγεία του άρρωστου μετά τη χειρουργική επέμβαση.

T-T: Πόσο πρέπει κανείς να φοβάται την αναισθησία όταν πρόκειται να υποβληθεί σε επέμβαση καρδιάς;

Σ.Λ.: Η Αναισθησιολογία έχει σημειώσει εξαιρετική πρόοδο στη φαρμακολογία των αναισθητικών στην εξέλιξη των μηχανημάτων που απαρτίζουν τον εξοπλισμό για τη χορήγηση αναισθησίας και τη συνεχή παρακολούθηση των ζωτικών λειτουργιών ώστε αυτή καθ'αυτή η χορήγηση των αναισθητικών να αποτελεί μια ασφαλή διαδικασία. Υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία στον τομέα της ασφάλειας, διότι οι αναισθησιολόγοι αναγνωρίζουμε ότι επιτελούμε μια ιατρική πράξη η οποία δεν αποτελεί από μόνη της θεραπεία αλλά είναι απαραίτητη για να πραγματοποιηθεί η θεραπευτική επέμβαση.

Χαρακτηριστικά θα αναφέρω ότι έχει προχωρήσει τόσο σήμερα η έρευνα στην Αναισθησιολογία ώστε έχει ξεπεράσει το πρόβλημα της τοξικότητας των αναισθησιολογικών φαρμάκων και έχει προχωρήσει στη διερεύνηση φαρμάκων με προστατευτική δράση. Ερευνώνται αναισθησιολογικά φάρμακα για τη δυνατότητα να προστατεύσουν την καρδιά και να χρησιμοποιηθούν για τη λεγόμενη προπόνηση του μυοκαρδίου, «ισχαιμική προπόνηση».

Η προσπάθεια μας για τη συνεχή βελτίωση των ποσοστών θνητότητας-νασηρότητας δεν σταματά, διότι συνεχώς μεγαλώνει το εύρος των επεμβάσεων και το εύρος των παθολογικών προβλημάτων των Καρδιοχειρουργικών ασθενών. Καθώς ο μέσος όρος ηλικίας που πληθυσμού αυξάνει και οι καρδιο-

χειρουργικές επεμβάσεις γίνονται περισσότερο τομήνρες ο ρόλος του Καρδιο-αναισθησιολόγου γίνεται περισσότερο απαιτητικός, διότι καλείται να υποστηρίξει τον άρρωστο με σοβαρότερες απειλητικές για τη ζωή και την υγεία του καταστάσεις. Σε αυτούς τους ασθενείς με το μεγαλύτερο κίνδυνο γνωρίζουμε ότι η βέλτιστη προετοιμασία, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία βελτιώνει την έκβαση.

T-T: Αν δεν κάνουμε λάθος, μεγάλο ποσοστό των αναισθησιολόγων είναι γυναίκες. Υπάρχει κάποιος ιδιαίτερος λόγος γι' αυτό;

Σ.Λ.: Το φαινόμενο του μεγάλου ποσοστού των γυναικών στην Αναισθησιολογία που υπολογίζεται στο 70% αφορά μόνο τη χώρα μας. Αντίθετα στις αναπτυγμένες χώρες οι γυναίκες αποφεύγουν την Αναισθησιολογία, διότι θεωρείται ειδικότητα με έντονο άγχος και ιδιαίτερα απαιτητικά ωράρια.

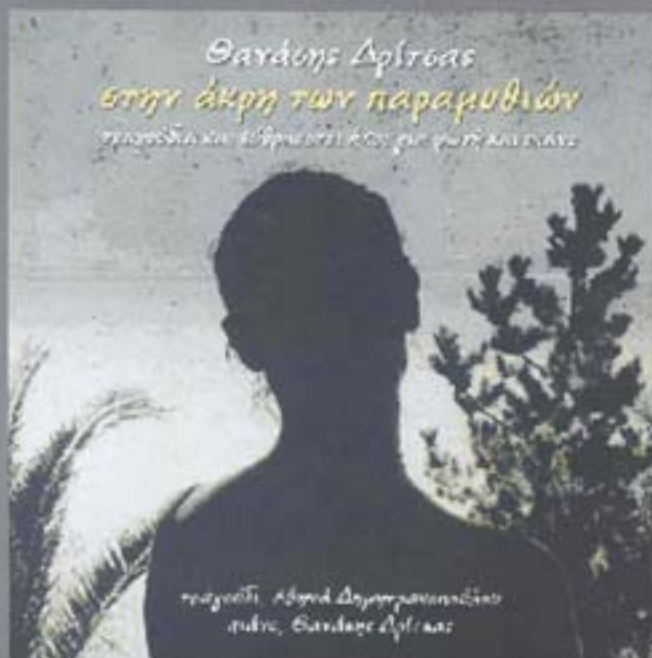
Σε πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύθηκε στο *Anesthesiology* τον Ιούλιο 2008 (107;178-184) αναφέρεται ότι από το 1980 μέχρι σήμερα το ποσοστό των γυναικών που αποφοιτά από τις Ιατρικές Σχολές των ΗΠΑ αυξήθηκε από 24% σε 47% ενώ των γυναικών που

ειδικεύονται στην Αναισθησιολογία από 22% έφθασε μόλις το 31%! Το ποσοστό αυτό είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το ποσοστό των γυναικών στις άλλες ειδικότητες που αγγίζει το 40%.

Η προσωπική μου ερμηνεία για το μεγάλο ποσοστό των γυναικών στη χώρα μας είναι ότι υπήρξε καθαριστικό το πληθρό παράδειγμα γυναικών με ισχυρή προσωπικότητα και επιστημονική κατάρτιση, που αποτέλεσαν την πρώτη γενιά των αναισθησιολόγων στην Ελλάδα.

T-T: Το ΩΚΚ μόλις συμπλήρωσε τα 15 χρόνια λειτουργίας του. Ποιές προοπτικές θα βλέπατε για τον Αναισθησιολογικό Τομέα του Ωνάσειου.

Σ.Λ.: Η μέχρι σήμερα πορεία του Αναισθησιολογικού Τομέα χαρακτηρίστηκε από την ανταπόκριση του σε υψηλούς στόχους και τη συμβολή του στις σημαντικές εξελίξεις που σημειώθηκαν στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο. Κατέλαβε εξέχουσα θέση στην παροχή υψηλής ποιότητας κλινικού έργου και στην ανάπτυξη Εκπαιδευτικών και Ερευνητικών δραστηριοτήτων. Με μικρή προσπάθεια και στήριξη θεωρώ ότι μπορεί να βρεθεί στην πρωτοπορία των εξελίξεων της Αναισθησιολογίας.

«Στην άκρη των παραμυθιών» Τραγούδια και εύθραυστοι ήχοι για φωνή και πιάνο

από τον Θ. Δρίτσα

Τραγούδι: Αθηνά Δημητρακοπούλου,
Πιάνο: Θανάσης Δρίτσας

Ο κύκλος τραγουδιών με τίτλο "Στην άκρη των παραμυθιών" αποτελεί ένα απόσπασμα τραγουδιών τα οποία περιστρέφονται γύρω από το παράθυρο στο όνειρο, το ταξίδι, το παραμύθι, την ιδέα της κρυμμένης δημιουργικής παιδικότητας, τη νοσταλγία της φύσης που χάνεται και όλα τα στοιχεία εκείνα τα οποία αναδίδουν μια καθαρή ηχηματικότητα. Στις μέρες που ζούμε βομβαρδιζόμαστε όλοι με οπισθετα υμνο ρεαλισμό και υλισμό αλλά είναι βέβαιο ότι όταν ο άνθρωπος στερηθεί την ικανότητα να ονειρευτεί τότε θα αρρωστήσει, αρχικά στη ψυχή και μετά η αρρώστια θα επεκταθεί σιγά - σιγά και στο σώμα. Ο κύκλος αυτός περιλαμβάνει τραγούδια σε στίχους Οδυσσέα Ελύτη, Ελένης Χωρεάνθη, Ελευθερίας Ζαμπέτακη - Δρίτσα, του ίδιου του συνθέτη και επίσης του γνωστού αρχαιολόγου και συγγραφέα

παραμυθιών Χρήστου Μπουζάτη. Ο κύκλος αυτών των τραγουδιών παρουσιάστηκε σε συναυλίες του Θανάση Δρίτσα στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Μάιος 2007) και Θεσσαλονίκης (Δεκέμβριος 2007) με μεγάλο κορυφή την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, με κορυφία της οποίας ενισχύθηκε στη συνέχεια και η έκδοση του παρόντος δίσκου. Σημανική πηγή έμπνευσης για το έργο "Στην άκρη των Παραμυθιών" αποτέλεσε η γνωριμία του συνθέτη με τα παραμύθια και την ποίηση του Χρήστου Μπουζάτη, μάλιστα το καταληκτικό τραγούδι του δίσκου με τίτλο "Κόκκινη Κίλωση" περιέχει μια φράση που συνοψίζει απόλυτα το νόημα των τραγουδιών αυτών. "Φαβάμαι όσους δεν διαβάζουν παραμύθια..."

Ο δίσκος του Θανάση Δρίτσα «Στην άκρη των παραμυθιών» αποτελεί το τέταρτο στη σειρά CD με έργα του συνθέτη και επίσης την πρώτη έκδοση των τραγουδιών του Θανάση Δρίτσα μετά τα οργανικά έργα «Εικόνες - String Images», «Υδατογραφίες» και τα «Δύο Μουσικά Παραμύθια». Ο Θανάσης Δρίτσας είναι επίσης διεθνώς γνωστός και ως πρωτοπόρος γιατρός καρδιολόγος ο οποίος εφαρμόζει την μουσικοθεραπεία και μελετά συστηματικά επιστημονικά την αξία της μουσικής ως θεραπευτικού μέσου στη σύγχρονη ιατρική (music medicine).

New York...New York Έκθεση της συναδέλφου Αμαλίας Σωτηροπούλου

Μετά την έκθεσή της «Πορτρέτα Λουιζουιάν» που παρουσίασε στο Μουσείο Υόρκας το καλοκαίρι του 2007 όπου εξέφρασε την ευαισθησία των χρωμάτων και των τοπίων του υψοσού, η συναδέλφου Αμαλία Σωτηροπούλου παρουσιάζει φέτος ένα εντελώς διαφορετικό θέμα. Αυτή τη φορά η φωτογράφος ημερεύσθηκε από την Νέα Υόρκη και ιδιαίτερα από την ατμόσφαιρα του Σόχο και αποτύπωσε με το φακό της σκηνές από τα κτίρια και τους ανθρώπους της κοσμοπολίτικης μεγαλούπολης. Η Νέα Υόρκη της Αμαλίας Σωτηροπούλου είναι γεμάτη ενέργεια, ρομαντισμό και βιαιότητα σύγχρονας μια Νέα Υόρκη με τόσα πρόσωπα που καθένας μπορεί να ανακαλύψει και κάποιο διαφορετικό. Η έκθεση που αποτελείούνται από ψηφιακές φωτογραφίες μεγάλου μεγέθους πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Σκουφά στο Καϊκωνάκι από τις 16 έως τις 27 Σεπτεμβρίου 2008.

ΟΝΑΣΣΕΙΟ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Λ. Συγγρού 356, 176 74 Καλλιθέα
Τηλ.: 210 94 93 188
Fax: 210 94 93 185, www.onasseio.gr
TIK TAK
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚ
(Αρ. Τ. 34, Δεκέμβριος 2008)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Υπεύθυνος: Στέφανος Γερογιάννης
Μέλη: Βασίλης Βούδρας, Γιάννης Κουλιμάκης, Άννα Μοιάτου, Έλενη Μανωλή, Αλεξάνδρα Μηρασοπούλου
Φωτογράφος: Νικόλαος Δανιηλίδης, Στέφανος Μπαμπαγιάννης, Αλεξάνδρα Μηρασοπούλου, Μιχαήλ Παπαδόπουλος
Συνεργός: Ιωάννης Βούσσας

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ:

Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων
ΣΧΕΔΙΑΣΗ - ΠΑΡΑΤΙΘΗ:
S&P ADVERTISING
Ασκήνηο 154, 114 71 Αθήνα
Τηλ.: 210 6462716 • www.spad.gr